

המלחמה עם איראן והמחלוקת הפוליטית המחריפה סביב יחסי ישראל-אררה"ב

טד ששון ואבישי בן ששון-גורדיס | גיליון 2121 | 26 במרס, 2026

המלחמה עם איראן הלהיטה את הוויכוח בארצות הברית על אודות תפקידה של ישראל במדיניות החוץ האמריקאית ועתיד היחסים בין ארצות הברית לישראל. המערכה הנוכחית אמנם לא צפויה לשנות מהותית את מעמדה של ישראל בארצות הברית, אולם נראה שהיא מאיצה מגמות קיימות: קיטוב מפלגתי גובר, ירידה בתמיכה בישראל בקרב דמוקרטים וצעירים מכל הקשת הפוליטית, ועלייה בקולות המתנגדים לברית עם ישראל בתוך הקואליציה הרפובליקנית. דינמיקות אלו מאיימות להסיט את היחסים בין ארצות הברית לישראל מקונצנזוס דו-מפלגתי ברובו לסוגיה פוליטית פנימית, הנתונה למחלוקת. כדי למתן פוליטיזציה נוספת, על ישראל לקחת בחשבון את ההקשר הפנימי בארצות הברית בהחלטותיה לגבי משך הלחימה, למזער פגיעה באזרחים, להדגיש שיתוף פעולה אזורי, להרחיב את מגוון הקולות הישראליים הפונים לציבור האמריקאי ולאותר על צעדים להפחתת המתיחות עם הפלסטינים.

כבר בימים הראשונים למערכה הציג הנשיא דונלד טראמפ הסברים שונים להחלטה לתקוף באיראן, שכללו את הצורך למנוע ממנה מלחדש את תוכנית הגרעין שלה, לפרק את יכולות הטילים הבליסטיים שלה, להפסיק את תמיכתה בשלוחים האזוריים, ואף לשנות את המשטר עצמו. ריבוי ההסברים – והאופן המשתנה שבו הוצגו – הובילו את מבקרי הממשל וגם חלק מתומכיו לטעון כי ארצות הברית נכנסה למלחמה באופן שרירותי, וללא מטרות מוגדרות בבירור.

על רקע זה התפתחו בתוך הממשל שני נרטיבים מתחרים בנוגע לתפקידה של ישראל. נרטיב אחד הדגיש את ערכה של ישראל לארצות הברית כבעלת ברית אמינה וכשותפה צבאית בעלת יכולות גבוהות. כך למשל, שר ההגנה פיט הגסט' שיבח את "[המיומנות ונחישות הברזל של ישראל שאין כדוגמתן](#)", ותיאר את צבא ההגנה לישראל כ"מכפיל כוח" אמיתי. נרטיב שני עלה מדבריו של שר החוץ מרקו רוביו בימים הראשונים של המערכה, וממנו השתמע כי [ישראל גררה את ארצות הברית להיכנס למלחמה](#). על פי גרסה זו, הממשל האמין שישראל מתכננת לתקוף את איראן, וכדי להגן על כוחות ארצות הברית באזור מפני תגמול איראני צפוי, ארצות הברית נאלצה לתקוף ראשונה. הטענה כי ישראל הפעילה לחץ על ארצות הברית לפתוח במלחמה חזרה ונשנתה על ידי גורמים נוספים בתוך הממשל ובקרבתו, וביניהם [בכיר](#) בתחום הלוחמה בטרור [ויו"ר בית הנבחרים](#).

הסבריו השונים של טראמפ למלחמה והנרטיבים השונים ביחס לתפקידה של ישראל מצאו עד מהרה את דרכם לדיונים בקונגרס, לקמפיין הבחירות ולשיח הציבורי הרחב, ובקהילה היהודית-אמריקאית אף עוררו תחושת חרדה. עבור ישראל, ההשלכות ארוכות הטווח של המלחמה יהיו תלויות לא רק בתוצאות הטקטיות או האסטרטגיות שלה, אלא גם באופן שבו היא תעצב את התפיסות האמריקאיות כלפי ישראל ואת הגישות כלפי הברית בין ארצות הברית לישראל.

הקונגרס ופוליטיקת הבחירות

בתחילת חודש מרס הצביעו הסנאט ובית הנבחרים במסגרת חוק סמכויות המלחמה על החלטות שנועדו לחייב את הממשל לקבל אישור מהקונגרס להמשך המלחמה. בשני המקרים הייתה ידם של תומכי הנשיא על העליונה.

במהלך הדיון חזרו מנהיגים רפובליקנים על טיעוני הנשיא בעד המלחמה, והזכירו את האיומים הגלומים בתוכניות הגרעין והטילים הבליסטיים של איראן ובתמיכתה בשלוחים ברחבי האזור, תוך שהם משבחים את שותפותה של ישראל במערכה. למרות זאת, מספר חברי קונגרס רפובליקנים ביקרו את הממשל על כך שפעל מטעם ישראל [ובניגוד לעיקרון "אמריקה תחילה"](#). טענה דומה הועלתה במהלך מלחמת 12 הימים עם איראן ביוני 2025, אך בשעתו היה זה טראמפ עצמו שדחה אותה, בטענה כי כאדריכל דוקטרינת "אמריקה תחילה", הוא לבדו יקבע מה משרת את האינטרס האמריקאי.

מנהיגים דמוקרטים דחו את הטענה שאיראן מהווה איום מיידי, ביקרו את היעדר "אסטרטגיית יציאה" ברורה, והזהירו מפני הסיכון להסלמה לכדי מלחמה אזורית רחבה. חלקם אף ציינו בביקורתם כי הממשל בחר לפתוח במערכה יקרה מעבר לים במקום לטפל [ביוקר המחייבה הגואה בתוך ארצות הברית](#).

מחוץ לוויינגטון, המלחמה מעצבת את הפוליטיקה האלקטורלית הפנימית בשתי המפלגות על רקע תחילת הפריימריז לבחירות 2026 לקונגרס. אסטרטגים רפובליקנים הזהירו כי העלייה במחירי הנפט עקב המלחמה תביא לכך שהמפלגה, שכבר כך צפויה לאבד מושבים, תיפגע עוד יותר בקלפי. בחלק מהמרוצים הדמוקרטים, המועמדים מתחו ביקורת חריפה על התקיפות האוויריות באיראן של ארצות הברית וישראל ותיארו את הפעולה הצבאית המשותפת כ"[בלתי חוקית](#)" או כ"[עוד מלחמה אינסופית](#)". חלק מהמועמדים הודיעו גם כי [יסרבו לקבל תרומות לקמפיין](#) שלהם מהלובי הפרו-ישראלי AIPAC, ובכך חיזקו מגמה גוברת של דחיית תרומות מהארגון.

הביקורת התרחבה לעבר דמויות בולטות במפלגה הדמוקרטית, שבעבר נחשבו לפרו-ישראליות באופן מובהק. כך למשל, מושל קליפורניה גאוין ניוסום, המוזכר לעתים קרובות כמועמד מוביל לנשיאות ב-2028, תיאר את ראש הממשלה בנימין נתניהו כמי שדחף את ארצות הברית למלחמה עם איראן, והצהיר כי "[מעולם לא קיבל ולעולם לא יקבל](#)" מימון קמפיין מאיפא"ק. הוא גם ציין לגבי ישראל כי יש מי "[שמדברים עליה, ובצדק, כעל סוג של מדינת אפרטהייד](#)". מושל אילינוי, ג'יי בי פריצקר - הנחשב גם הוא למועמד בולט לנשיאות ב-2028 - מתח ביקורת על דונלד טראמפ על כך ש"[הלך בעקבות](#)" [תוכניתו של בנימין נתניהו](#) לתקוף את איראן, ובמקביל הרחיק עצמו מ-AIPAC.

דעת הקהל

רבים מהסקרים הארציים שנערכו מאז תחילת המלחמה העלו כי רוב הציבור האמריקאי מתנגד לפעולה הצבאית. סקרים שערכו [CNN](#), [הוויינגטון פוסט](#), [Marist](#) ו-[Quinnipiac](#), מצאו ששיעורי ההתנגדות נעים בין כ-52% ל-59%, לעומת שיעורי תמיכה שנעו בין 39% ל-44%.

הפילוג המפלגתי סביב המלחמה היה חד ועקבי בכל הסקרים, כאשר 77%-84% מהרפובליקנים מביעים תמיכה במערכה המשותפת של ארצות הברית וישראל ([הרוב היה גדול אף יותר בקרב רפובליקנים](#) תומכי תנועת MAGA) ו-82%-92% מהדמוקרטים מתנגדים לה (עצמאים נעו בין לבין, עם נטייה להתנגדות).

הבדלי הגיל היו פחות קיצוניים, אך עדיין עקביים למדי. בסקר הוויינגטון פוסט, התמיכה בפעולה הצבאית נעה בין 23% בקרב המשיבים בגילאי 18-29, ל-49% בקרב המשיבים בגילאי 65 ומעלה.

בסך הכל, כבר מראשית המלחמה התמיכה בה הייתה נמוכה בהשוואה לפעולות צבאיות אמריקאיות קודמות, שהחלו בדרך כלל עם גיבוי של רוב הציבור. במקביל, רמת התמיכה משקפת [את שיעור התמיכה בנשיא טראמפ](#) בקרב הציבור הרחב, ובהתפלגות לרפובליקנים, עצמאים ודמוקרטים.

המלחמה פרצה בזמן שמעמדה של ישראל בדעת הקהל האמריקאית ירד לשפל חדש. בפברואר, [דיווח גאלופ](#) כי במדד המעקב הקבוע שלו, המעריך האם המשיבים חשים יותר אהדה כלפי ישראלים או כלפי הפלסטינים - התרחש מהפך היסטורי. לראשונה מזה עשרות שנים, יותר אמריקאים דיווחו על אהדה כלפי פלסטינים מאשר כלפי ישראלים. שינוי זה,

שמקורו בעיקר במשיבים דמוקרטים ובאמריקנים בני 54 ומטה, החל כבר לפני שנים רבות אך הוא בחדות במהלך המלחמה ברצועת עזה על רקע סיקור תקשורתי נרחב של נפגעים אזרחיים, סבל הומניטרי ואלימות מתנחלים נגד פלסטינים בגדה המערבית.

מאז תחילת מלחמת איראן, רק סקר Quinnipiac הפנה שאלה ישירה על הברית בין ארצות הברית לישראל. הסקר מצא כי 44% מהנשאלים סבורים שארצות הברית תומכת בישראל "יותר מדי". זהו השיעור הגבוה ביותר שנרשם מאז ששאלה זו החלה להישאל בשנת 2017. עוד באותו סקר, 44% השיבו שרמת התמיכה "נכונה למדי", ואילו 5% השיבו שהתמיכה "לא מספיקה".

הקהילה היהודית אמריקאית

למרות שאין עדיין סקרים אמניים על אודות דעת הקהל של יהדות אמריקה בנוגע למלחמה, השיח הציבורי מלמד על תמונה מורכבת. מצד אחד, התקשורת היהודית התמקדה בחשש שהאשמה במלחמה הלא פופולרית תופנה כלפי ישראל, ואף כלפי יהודי אמריקה עצמם. דבריו של מזכיר המדינה רוביו, שמהם השתמע כי ישראל השפיעה על ההחלטה האמריקאית לתקוף, זכו לסיקור נרחב. כך גם דעותיהם של [טאקר קרלסון](#), [מייגן קלי](#), ואנשי תקשורת ימניים נוספים, שהפנו אצבע מאשימה כלפי ישראל או ההשפעה היהודית. טענות מסוג זה העלו חששות לגבי [החייאתם של דימויים אנטישמיים ארוכי שנים](#) בנוגע לכוח יהודי ונאמנות כפולה.

מנגד, רוב הארגונים היהודיים הגדולים הביעו תמיכה בפעולה הצבאית המשותפת. רשימת הארגונים שפרסמו הצהרות תמיכה וסולידריות כללה גם את [התנועה הרפורמית](#), שלעתים קרובות נוקטת עמדה ביקורתית כלפי ממשל טראמפ וממשלת נתניהו. יוצא מן הכלל היה ארגון [ג'יי סטריט](#), המשוך לאגף הליברלי של הלובי הפרו-ישראלי, אשר תיאר את הפעולה כ"מלחמת ברירה" ללא אסטרטגיה ברורה להשגת מטרותיה. השילוב של החשש מאנטישמיות, שגילוייה עלו משמעויות מאז תחילת המלחמה בעזה, עם תמיכה בפעולה המשותפת של ארצות הברית וישראל נגד איראן, ממחיש היטב את העמדה האמביוולנטית של חלק ניכר מהציבור היהודי האמריקאי.

הערכה

המלחמה עם איראן לא צפויה לשנות את מעמדה של ישראל בארצות הברית באופן מהותי. עם זאת, נראה שהיא עומדת להאיץ מגמות פוליטיות ודוריות שכבר קיימות.

בתוך המפלגה הרפובליקנית, רוב המנהיגים רואים במלחמה עדות לאינטרסים המשותפים שארצות הברית חולקת עם ישראל, ולחשיבותה של ישראל כשותפה צבאית ואסטרטגית. במקביל החל לעלות בקואליציה הרפובליקנית קולו של זרם מתחרה. פרשנים ואנשי ציבור מסוימים, במיוחד אלו המזוהים עם גישה בדלנית יותר במדיניות החוץ ועם חוגים הנוטים לאמץ רעיונות קונספריטיביים ואנטישמיים, טענו כי המלחמה סותרת את עקרונות "אמריקה תחילה" ומשקפת השפעה ישראלית מוגזמת על מדיניות ארצות הברית. עמדה זו עדיין מהווה מיעוט בקרב נבחרי הציבור הרפובליקנים, אולם היא מוצאת הד גובר בקרב הקהל הצעיר ובפלחים מסוימים בתקשורת השמרנית.

בתוך המפלגה הדמוקרטית ובציבור השמאל, נראה שהמלחמה העמיקה את תחושת הניכור כלפי ישראל שכבר קיננה שם. עוד לפני המלחמה הנוכחית, מעמדה של ישראל בקרב דמוקרטים ופרוגרסיביים רשם שפל היסטורי. נראה כי המלחמה עם איראן רק חיזקה מגמות אלה בשל החיבור בין ישראל לנשיא הלא פופולרי, ולסוגיה של מעורבות צבאית אמריקאית לא רצויה מעבר לים. כתוצאה מכך הפכה הביקורת על יחסי ארצות הברית-ישראל, שבעבר הוגבלה במידה רבה לאגף הפרוגרסיבי של המפלגה, לגלויה יותר בשיח הדמוקרטי המרכזי, כולל בקמפינים המקדימים לקונגרס.

הקיטוב הפוליטי העמוק שמאפיין את הוויכוחים על מדיניות בארצות הברית, השפיע מאוד גם על ההתפתחויות הנוכחיות. חלק ניכר מהעוינות כלפי ישראל בקרב מצביעים דמוקרטים כרוך בהתנגדות לממשל טראמפ עצמו. במובן זה, הגישות כלפי ישראל מושפעות יותר ויותר מזהויות פוליטיות פנימיות בתוך ארצות הברית מאשר ליחס הישיר למדיניות ישראל.

במבט כולל, דינמיקות אלו מלמדות שהמלחמה מסמנת שלב חדש בתהליך שעובר על יחסי ארצות הברית-ישראל, ומסיט אותם בהדרגה מקונצנזוס דו-מפלגתי רחב לסוגיה פוליטית מקוטבת. מדובר בהתפתחות של מגמה דרמטית ושליטת עברו ישראל. כל עוד ישראל נתפסה בעיקר כסוגיה של מדיניות חוץ, תפקידה בוויכוח הפוליטי הפנימי נותר משני - בין היתר משום שהבוחר האמריקאי נוטה לייחס חשיבות נמוכה ליחסים למדיניות החוץ. אולם ברגע שהתמיכה בישראל או ההתנגדות לה הופכות לסמן מגדיר של זהות מפלגתית, הסבירות שישראל תצליח לשמור על תמיכה דו-מפלגתית יורדת.

בטווח הקצר, השליטה הרפובליקנית בזרועות הממשל המרכזיות צפויה להבטיח את המשך התמיכה החזקה בישראל. אולם בטווח הארוך, הירידה בתמיכה בקרב דמוקרטים, מגזרים מסוימים בימין ובקרב צעירים אמריקאים, צפויה להתבטא בהתנגדות גוברת למתן סיוע צבאי וגיבוי דיפלומטי לישראל, ובאופן כללי למסגרת הפוליטית של יחסי ארצות הברית-ישראל.

המלצות מדיניות

עבור ישראל, האתגר האסטרטגי המרכזי אינו רק הוויכוח הפוליטי המיידי סביב עצם המלחמה, אלא גם עתיד דעת הקהל האמריקאית בנושא ישראל והברית בין ארצות הברית לישראל. המלחמה עם איראן לא הייתה הגורם להתדרדרות במעמדה של ישראל בקרב דמוקרטים, צעירים, וחלקים מהימין בתנועת MAGA, אך סביר להניח שהיא האיצה את המגמות השליליות. כדי למתן פוליטיזציה נוספת ביחסי ארצות הברית-ישראל, על ישראל לשקול את הצעדים הבאים:

1. לקחת בחשבון בשיקולי קביעתו של עיתוי סיום המלחמה גם את מעמדה של ישראל בארצות הברית. כמו ברוב המלחמות מסוג זה, התמיכה הציבורית צפויה להישחק עם הזמן ולהעלות את המחיר הפוליטי של המערכה עבור ישראל.
2. למזער פגיעה באזרחים ובתשתיות חיוניות באיראן, שכן נזק כזה עלול לחזק את התפיסה של אדישות ישראלית כלפי רווחת האזרחים, שהתגבשה בקרב רבים מהאמריקאים במהלך המלחמה ברצועת עזה.
3. להדגיש שיתוף פעולה עם שותפות אזריות, ולהבליט פיתוח מסגרות ביטחון אזריות שיכולות לסייע בייצוב המזרח התיכון לאחר המלחמה.
4. להרחיב את טווח הקולות הישראליים הפונים לציבור האמריקאי ולהעדיף מומחים אזרחיים ואנשי ציבור, שעשויים להיתפס כפחות מעוררי מחלוקת מאשר נציגי ממשלה רשמיים.
5. לקדם צעדים המאותתים על רצון להפחית את המתחושות עם הפלסטינים, ובכללם מהלכים יזומים נגד אלימות מתנחלים בגדה המערבית, ולהציג אופק פוליטי לסכסוך הישראלי-פלסטיני – סוגיה שממשיכה לעצב במידה ניכרת את עמדות הציבור האמריקאי כלפי ישראל.

עורכי הסדרה: ענת קורץ ואלדד שביט.